

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

15 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:
președinte – Constantin Alerguș,
judecătorii – Ion Druță, Oleg Sternioală, Maria Ghervas, Iuliana Oprea,
a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în
Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Sergiu Brigai, prin care se
solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25
martie 2015, în cauza penală în privința lui

Gațcan Alexandru Nicolae,

*născut la 31 ianuarie 1982, originar din or. Dubăsari,
domiciliat în mun. Chișinău, bd. Mircea cel Bătrînd 27/2,
ap. 80.*

*Datele referitoare la termenul de examinare a
cauzei:*

- 1. de la 12 noiembrie 2010 - pînă la 13 iulie 2012
(instanța de fond);*
- 2. de la 28 august 2012 - pînă la 08 noiembrie 2012, de
la 30 mai 2013 – pînă la 11 martie 2014, de la 20
octombrie 2014 – pînă la 25 martie 2015 (instanța de
apel);*
- 3. de la 18 februarie 2013 – pînă la 23 aprilie 2013
(dispusă rejudecarea), de la 27 mai 2014 – pînă la 23
septembrie 2014 (dispusă rejudecare), de la 22
septembrie 2015 – pînă la 15 martie 2016 (instanța de
recurs ordinar).*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹⁾ Cod de procedură penală
legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 13 iulie 2012,
Gațcan Alexandru a fost condamnat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal la 10
ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții legate de circulația
mijloacelor financiare și materiale pe un termen de 5 ani.

Gațcan Alexandru a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii
prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal și liberat de răspunderea penală, din
motivul intervenirii termenului de prescripție prevăzut la art. 60 Cod penal.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, în
perioada 22 mai 2009 - 21 iulie 2009, Gațcan Alexandru, activînd în calitate de

administrator al SRL „AlspavPrim” cu drepturi depline întru gestionarea activității întreprinderii și dispunând de originalul ștampilei pentru facturi a SRL „AlspavPrim”, urmărind scopul însușirii bunurilor altei persoane, a confecționat o ștampilă falsă după modelul ștampilei originale, pe care ulterior a aplicat-o drept autentică pe facturile fiscale: seria nr. KX 0891444 din 28.07.2009 și KX 0891445 din 28.07.2009 eliberate de SRL „Forward International”, seria nr. KX 0667312 din 29.07.2009 și KX 0667313 din 29.07.2009 eliberate de SRL „Rîul Vechi”, seria nr. PR 0195495 din 30.07.2009 eliberate de SRL „Premier SV”, seria nr. KX 1136747 din 30.07.2009 eliberată de Întreprinderea Grecească „Hellas Groups” SA, seria nr. KX 0242659 din 30.07.2009 eliberată de SRL „Comalimser”, seria nr. KX 1149575 din 30.07.2009 eliberată de SRL „Rumitox”, seria nr. RX 1615040 din 31.07.2009 eliberată de ÎCS „Trigor AVD” SRL, seria nr. XT 2485115 din 31.07. 2009 eliberată de SRL „Haruz Grup”, seria nr. KX 141615 din 01.08.2009 eliberată de S.B. „Trade” SRL, seria nr. KX 1067840 din 03.08.2009 și KX 1067841 din 03.08.2009 eliberate de SRL „Lux Proba Grup”, fapt confirmat prin raportul de expertiză grafoscopică în comisie nr. 2168-2171 din 02 septembrie 2010.

Tot el, la 28 iulie 2009, perioadă în care nu mai deținea funcția de administrator a SRL „AlspavPrim”, urmărind scopul dobândirii bunurilor altei persoane prin înșelăciune, simulînd că activează în calitate de administrator SRL „AlspavPrim” a primit marfa de la furnizorul SRL „Forward International”, conform facturilor fiscale seria nr. KX 0891444 din 28.07.2009 și KX 0891445 din 28.07.2009 în sumă totală de 10743,82 lei, pe care a aplicat drept autentică ștampila falsificată pentru facturi a SRL „AlspavPrim” și a reprodus semnătura improvizată pentru a atribui statut veridic facturilor fiscale, în rezultatul cărui fapt a cauzat SRL „Forward International” o daună în proporții considerabile.

Tot el, la 29 iulie 2009, avînd scopul dobândirii bunurilor altei persoane prin înșelăciune, simulînd că activează în calitate de administrator al SRL „AlspavPrim”, a primit marfa de la furnizorul SRL „Riul Vechi” conform facturilor fiscale seria nr. KX 0891444 din 28.07.2009 și KX 0891445 din 28.07.2009 în sumă totală de 64062,18 lei, pe care a aplicat drept autentică ștampila falsificată pentru facturi a SRL „AlspavPrim” și a reprodus semnătura improvizată pentru a atribui statut veridic facturilor fiscale, în rezultatul cărui fapt a cauzat SRL „Rîul Vechi” o daună în proporții considerabile.

Tot el, la 30 iulie 2009, avînd scopul dobîndirii bunurilor altei persoane prin înșelăciune, simulînd că activează în calitate de administrator al SRL „AlspavPrim”, a primit marfa de la furnizorul SRL „Premier SV” conform facturii fiscale seria nr. PR 0195495 din 30 iulie 2009 în sumă totală de 4360,20 lei, pe care a aplicat drept autentică ștampila falsificată pentru facturi a SRL „AlspavPrim” și a reprodus semnătura improvizată pentru a atribui statut veridic facturii fiscale, în rezultatul cărui fapt a cauzat SRL „Premier SV” o daună în proporții considerabile.

Tot el, la 30 iulie 2009, avînd scopul dobîndirii bunurilor altei persoane prin înșelăciune, simulînd că activează în calitate de administrator al SRL „AlspavPrim”, a primit marfa de la Întreprinderea Grecească „Hellas Groups” SA conform facturii fiscale seria nr. KX 1136747 din 30 iulie 2009 în sumă totală de 6068,10 lei, pe care a aplicat drept autentică ștampila falsificată pentru facturi a SRL „AlspavPrim” și a reprodus semnătura improvizată pentru a atribui statut veridic facturii fiscale, în rezultatul cărui fapt a cauzat SA „Hellas Groups” o daună în proporții considerabile.

Tot el, la 30 iulie 2009, avînd scopul dobîndirii bunurilor altei persoane prin înșelăciune, simulînd că activează în calitate de administrator al SRL „AlspavPrim”, a primit marfa de la SRL „Comalimser” conform facturii fiscale seria nr. KX 0242659 din 30.07.2009 în sumă totală de 19 521,78 lei, pe care a aplicat drept autentică ștampila falsificată pentru facturi a SRL „AlspavPrim” și a reprodus semnătura improvizată pentru a atribui statut veridic facturii fiscale, în rezultatul cărui fapt a cauzat SRL „Comalimser” o daună în proporții considerabile.

Tot el, la 30 iulie 2009, avînd scopul dobîndirii bunurilor altei persoane prin înșelăciune, simulînd că activează în calitate de administrator al SRL „AlspavPrim”, a primit marfa de la SRL „Rumitox” conform facturii fiscale seria nr. KX 1149575 din 30.07.2009 în sumă totală de 7556,40 lei, pe care a aplicat drept autentică ștampila falsificată pentru facturi a SRL „AlspavPrim” și a reprodus semnătura improvizată pentru a atribui statut veridic facturii fiscale, în rezultatul cărui fapt a cauzat SRL „Rumitox” o daună în proporții considerabile.

Tot el, la 31 iulie 2009, avînd scopul dobîndirii bunurilor altei persoane prin înșelăciune, simulînd că activează în calitate de administrator al SRL „AlspavPrim”, a primit marfa de la ÎCS „Trigor AVD” SRL conform facturii fiscale seria nr. RX 1615040 din 31.07.2009 în sumă totală de 14003,10 lei, pe

care a aplicat drept autentică ștampila falsificată pentru facturi a SRL „AlspavPrim” și a reprodus semnătura improvizată pentru a atribui statut veridic facturii fiscale, în rezultatul cărui fapt a cauzat ÎCS „Trigor AVD” SRL o daună în proporții considerabile.

Tot el, la 31 iulie 2009, avînd scopul dobîndirii bunurilor altei persoane prin înșelăciune, simulînd că activează în calitate de administrator al SRL „AlspavPrim”, a primit marfa de la „Haruz Grup” SRL conform facturii fiscale seria nr. XT 2485115 din 31.07.2009 în sumă totală de 11464,08 lei, pe care a aplicat drept autentică ștampila falsificată pentru facturi a SRL „AlspavPrim” și a reprodus semnătura improvizată pentru a atribui statut veridic facturii fiscale, în rezultatul cărui fapt a cauzat SRL „Haruz Grup” o daună în proporții considerabile.

Tot el, la 01 august 2009, avînd scopul dobîndirii bunurilor altei persoane prin înșelăciune, simulînd că activează în calitate de administrator al SRL „Alspav Prim”, a primit marfa de la S.B. „Trade” SRL conform facturii fiscale seria nr. KX 1411615 din 01.08.2009 în sumă totală de 55.055 lei, pe care a aplicat drept autentică ștampila falsificată pentru facturi a SRL „AlspavPrim” și a reprodus semnătura improvizată pentru a atribui statut veridic facturii fiscale, în rezultatul cărui fapt a cauzat S.B. „Trade” SRL o daună în proporții considerabile.

Tot el, la 03 august 2009, cu scopul dobîndirii bunurilor altei persoane prin înșelăciune, simulînd că activează în calitate de administrator a SRL „AlspavPrim”, a primit marfa de la SRL „Lux Proba Grup” conform facturilor fiscale seria nr. KX 1067840, KX 1067841 din 03.08.2009 în sumă totală de 44 698,20 lei, pe care a aplicat drept autentică ștampila falsificată pentru facturi a SRL „AlspavPrim” și a reprodus semnătura improvizată pentru a atribui statut veridic facturilor fiscale, în rezultatul cărui fapt a cauzat SRL „Lux Proba Grup” o daună în proporții considerabile.

Astfel, inculpatul a dobîndit ilicit bunuri în sumă totală de 237 532,86 lei.

Acțiunile inculpatului Gațcan Al-dru au fost calificate în baza:

- art. 190 alin. (5) Cod penal - *escrocheria, adică dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, săvîrșită în proporții deosebit de mari,*
- art. 361 alin. (1) Cod penal - *confecționarea, deținerea și folosirea ștampilei false a unei întreprinderi.*

3. Împotriva sentinței au declarat apel avocatul Nagacevschi F. în numele inculpatului și avocatul Canțer S. în numele părții vătămate Scînteian S., care au solicitat:

- avocatul în numele inculpatului, casarea sentinței și pronunțarea unei hotărîri de achitare, din lipsa elementelor infracțiunii.

A menționat că organul de urmărire penală nu a demonstrat că marfa livrată de către furnizori conform facturilor fiscale litigioase ar fi intrat vreodată în posesia inculpatului. Toate datoriile, tranzacțiile litigioase au fost contabilizate de către SRL "Alspav Prim", fapt care presupune că, aceasta și-a recunoscut calitatea de parte a acestor tranzacții. Astfel, lipsește cu desăvîrșire paguba atît a SRL "Alspav prim", cît și a furnizorilor, fapt care exclude aplicabilitatea art. 190 alin.(5) Cod penal.

Consideră că în speță persistă raporturi civile, sau SRL "Alspav prim" nu neagă că, a gestionat marfa livrată, pretinzînd că, comanda a fost făcută de către o persoană neîmputernicită în acest sens, fapt pentru care a fost restituită marfa, iar datoriile dintre persoanele juridice, fiind stinse.

Totodată, a remarcat că în speță există contradicții cu privire la perioada de activitate a inculpatului, deoarece instanța a constatat că el a activat în calitate de administrator la întreprindere pînă la 21 iulie 2012, momentul introducerii modificărilor în registru, fără a ține cont de prevederile Codului civil, care garantează libertatea contractuală, precum și faptul că legislația civilă nu interzice semnarea unor contracte de către o persoană care nu este înscrisă ca administrator în registru în situația în care are acceptul administratorului. Scînteian S. a declarat că Gațcan A., cu acordul lui, a fost cel care a gestionat cu drepturi depline întreprinderea pînă la 10 august 2009, fapt care îi acorda drepturi să semneze contractele de livrare a mărfii din numele SRL „Alpsav Prim”, cu toate că nu le-a semnat, ci le-a semnat Sîrbu A., care la fel era împuternicit de către administrație să semneze contractele litigioase.

Nimeni nu a stabilit cînd a fost fabricată ștampila pretinsă a fi falsă și cînd aceasta a început a fi utilizată. Or, este posibil ca anume ștampila litigioasă să fi fost primită de la administrația SRL „Alspav Prim” de către Gațcan Al-dru, care nu a avut posibilitatea să verifice veridicitatea ștampilei. Întreprinderea dispunea de două ștampile: exemplarul original care se aplica pe acte bancare și al doilea, pe facturi fiscale. Expertizele anexate la dosar sînt executate doar de pe ștampila originală, însă, potrivit declarațiilor din dosar,

administrația SRL „Alspav Prim” aplica pe facturi ștampila nr. 2. Toate probele care au fost puse la baza condamnării inculpatului sunt probe indirecte.

- avocatul Canțâr S. în numele părții vătămate, casarea sentinței în latura civilă, cu admiterea integrală a acțiunii înaintate și încasarea de la inculpat a prejudiciului material în mărime de 118 532 lei și cel moral de 200 000 lei. Instanța de judecată a apreciat greșit probele, astfel sentința fiind una ilegală. Prin acțiunile sale Gațcan A. a cauzat SRL „Alspav prim” daune materiale.

Lipsa pretențiilor materiale din partea agenților economici este datorată faptului că datoriile față de furnizori au fost stinse de către SRL „AlspavPrim” și acestea nu integral. La adoptarea sentinței instanța nu a luat în considerare că în perioada de timp cât a activat Gațcan Alexandru ca administrator la SRL „Alpav Prim”, el nu a achitat serviciile comunale și salariile angajaților, pe care ulterior le-a achitat directorul de la SRL „Alpav Prim”. Astfel, în rezultatul acțiunilor inculpatului, SRL „AlpavPrim” i-a fost știrbită imaginea și reputația comercială, aceasta fiind nevoită să se închidă, să vîndă unele bunuri pentru a returna datoriile. Din cauza datoriilor formate de către inculpat față de furnizori, SRL „Alpav Prim” i-au fost blocate conturile bancare, fiindu-i cauzat un prejudiciu moral, în suma de 200 000 lei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2012, a fost respins, ca nefondat apelul avocatului Canțâr S. în numele părții vătămate, admis apelul avocatul Nagacevschi F. în numele inculpatului, casată sentința și pronunțată o nouă hotărîre.

Gațcan Al-dru a fost condamnat în baza art. 196 alin.(4) Cod penal, la amendă în mărime de 1000 unități convenționale.

Acțiunea civilă a fost respinsă, ca nefondată. În rest, sentința a fost menținută.

5. Instanța de apel a constatat că inculpatul nu a însușit marfa primită de la furnizori, dar a dispus de marfa încredințată lui. Astfel, Gațcan A. nu a avut intenția de a însuși averea străină, dimpotrivă la data de 09.08.2009 a fost întocmit act de primire predare nr. 1 referitor la achitarea datoriei, care l-a acel moment s-a creat în mărime de 20 430 lei, formată pentru salariul personalului, servicii comunale, paza și achitarea cu furnizorii de produse. Fiind întocmit în aceeași zi și actul de predare primire nr.2 în care s-a indicat că magazinul, barul, oficiul societății, marfa în stoc fiind de 77 948 lei. În baza actelor de predare primire s-a înțeles ca datoria de 20 430 lei urmează să fie

stinsă din contul mărfurilor depozitate. Scînteianu S. a semnat recipisa că a primit de la inculpat tot patrimoniul societății conform actului de predare-primire cu mențiunea că față de ultimul el nu are careva pretenții.

Prin urmare, inculpatul a avut posibilitatea reală de a dispune de bunurile transmise benevol în folosință de către furnizori, însă nu se confirmă faptul că el a avut din start scopul neonorării obligațiilor asumate.

6. Împotriva deciziei nominalizate au declarat recurs ordinar procurorul și avocatul Nagacevschi F. în numele inculpatului, care au solicitat:

- procurorul, casarea hotărîrii contestate cu menținerea sentinței. A menționat că instanța greșit a constatat că în speță sunt prezente elementele infracțiunii prevăzute de art. 196 alin.(4) Cod penal, deoarece probe ce ar indica această calificare nu au fost administrate. În acțiunile inculpatului sunt prezente elementele infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(5) și 361 alin.(1) Cod penal.

Din probele administrate s-a confirmat faptul că Gațcan A. cunoștea că a fost comandată marfă de la agenții economici în numele SC "Alsprav Prim", deoarece inculpatul a identificat depozitul unde a fost stocată marfa și tot el a prezentat facturile cu colțurile tăiate. Astfel, inculpatul a acționat cu intenție directă în vederea atingerii scopului propus, or în dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane în valoare de 260 000 lei, a întreprins un șir de măsuri și acțiuni care pot fi executate doar cu o intenție prestabilită, bine determinată și anume de însușire.

- avocatul în numele inculpatului, casarea sentinței în partea condamnării lui Gațcan A. în baza art. 361 alin.(1) CP cu liberarea de răspundere penală din motivul prescripției, casarea deciziei, anularea ordonanței de recunoaștere în calitate de învinuit a lui Gațcan A. și încetarea procesului în legătură cu expirarea termenului de înaintare a învinuirii, totodată și achitarea inculpatului.

În argumentarea recursului a invocat că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor din apel, că inculpatului i-a fost înaintată învinuirea peste aproximativ un an de la recunoașterea lui în calitate de bănuit. Astfel, instanța urma să înceteze procesul penal, pentru încălcările comise de organul de urmărire penală. Comanda mărfii de la furnizori era efectuată de merceolog și contabilul întreprinderii, care indicau inclusiv locul descărcării. Nu s-a stabilit că inculpatul ar fi dus o activitate de înșelare sau de abuz de încredere. La fel, nu s-a demonstrat cînd a avut loc falsificarea

ștampilei, iar în cazul în care nu s-a demonstrat că ștampila litigioasă a fost fabricată după 21.07.2009, există probabilitatea ca ea să fi fost cea care a fost recepționată de către inculpat la momentul preluării conducerii întreprinderii.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 23 aprilie 2013, au fost admise recursurile ordinare declarate, casată decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2012 și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată.

Instanța de recurs a menționat că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, limitându-se la fraze generale, astfel, încălcând prevederile art. 414 alin. (3) Cod de procedură penală.

8. Rejudecând cauza, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 martie 2014, a fost respins, ca nefondat, apelul avocatului Canțer S. în numele părții vătămate Scînteian S., admis apelul avocatului Nagacevschi F. în numele inculpatului, casată sentința și pronunțată o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Gațcan Al-dru în baza art. 190 alin.(5) și 361 alin. (1) Cod penal a fost achitat, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunilor.

Acțiunea civilă înaintată de reprezentantul părții vătămate și civile „Aspav Prim” a fost lăsată fără soluționare.

9. În argumentarea deciziei instanța de apel a constatat că faptele lui Gațcan Al-dru nu întrunesc elementele infracțiunilor incriminate lui în baza art. 190 alin.(5) și 361 alin.(1) Cod penal.

Astfel, Gațcan A. în perioada 22 mai 2009-21 iulie 2009, a activat în calitate de administrator al SRL „Alspav Prim” cu drepturi depline întru gestionarea activității acestei întreprinderi și a dispus de originalul ștampilei pentru facturi a întreprinderii.

Prin urmare, mărfurile litigioase niciodată nu au intrat în posesia inculpatului fapt ce exclude incriminarea faptei în baza art. 190 alin.(5) CP.

În cazul dat sunt niște raporturi juridice civile clasice, sau SRL „Alspav Prim” nu neagă că a gestionat marfa livrată, ci doar pretinde că comanda a fost făcută de către o persoană neîmputernicită în acest sens, fapt pentru care a și restituit marfa litigioasă. În acest fel, datoriile dintre persoanele juridice fiind stinse, iar datoria restantă de 6715,14 lei nu a fost dovedită prin acte contabile, precum nu a fost dovedită cauza nerambursării acestei datorii.

Totodată, instanța a conchis că latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 361 Cod penal, este realizată prin săvârșirea unor acțiuni de

confecționare, deținere sau folosire a documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, iar în speță, nu s-a demonstrat nici printr-o probă că Gațcan A. ar fi acționat intenționat în confecționarea, deținerea și folosirea ștampilei false aplicate pe facturile fiscale.

În raport cu fapta de confecționare a documentelor oficiale false, de către inculpat, instanța nu a supus analizei elementul subiectiv al infracțiunii.

10. Decizia nominalizată, a fost contestată cu recurs ordinar de către acuzatorul de stat, care a solicitat casarea acesteia și remiterea cauzei la rejudecare.

În argumentarea recursului a invocat că vina inculpatului se confirmă prin probele administrate, însă instanța de apel nu le-a luat în considerare.

Instanța la baza soluției sale s-a bazat pe depozițiile inculpatului, care nu a fost audiat în instanța de apel, declarații care urmează a fi apreciate critic, care nu și-au găsit confirmare, acestea fiind combătute prin declarațiile reprezentantului părții vătămate Scînteian S., a martorilor Butnaru T., Siuris B.

A fost dovedit faptul că inculpatul Gațcan A. era la recepționarea mărfii și acționa activ, adică a realizat impresia martorilor că este administrator, deoarece a aplicat ștampila și semnătura pe facturile acestora în confirmarea tranzacției.

11. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 23 septembrie 2014, recursul ordinar declarat de acuzatorul de stat a fost admis, casată decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 martie 2014 și dispusă rejudecarea cauzei de către aceiași instanță, în alt complet de judecată.

Instanța de recurs a menționat că, instanța de apel nu a respectat prevederile art. 419 Cod de procedură penală, nu a judecat apelurile în condițiile legii și ca urmare a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motivele legale pe care se întemeiază soluția.

12. Rejudecând cauza, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 martie 2015, a fost respins, ca nefondat, apelul avocatului Canțer S. în numele părții vătămate și civile Scînteian S., admis apelul avocatului Nagacevschi F. în numele inculpatului, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Gațcan Alexandru a fost achitat în baza art. 190 alin.(5), 361 alin.(1) Cod penal, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunilor.

Acțiunea civilă înaintată de reprezentantul părții vătămate SRL „Alspav Prim” a fost lăsată fără soluționare.

13. Instanța de apel a menționat că, în baza materialelor anexate la dosar nu poate fi constatat faptul că, marfa livrată de către furnizori conform facturilor fiscale ar fi intrat în posesia inculpatului, iar depozitul în care era stocată marfa ar fi fost în gestiunea personală a lui Gațcan A. Din contra, s-a stabilit că, depozitul era în administrarea SRL „Alspav Prim” și restituirea mărfurilor a fost făcută de către SRL „Alspav Prim” și nu de către Gațcan A. În situația în care SRL „Alspav Prim” pretinde că, nu a făcut comenzile litigioase, nu este clar de ce anume aceasta a participat și semnat actele de restituire a mărfii comandate.

Astfel, pentru a constata latura obiectivă a infracțiunii de escrocherie, este necesar că, inculpatul să fi dobândit ilicit bunurile altei persoane, adică sustragerea acestor bunuri, prin înșelăciune sau abuz de încredere, respectiv, să aibă posibilitatea reală de a se folosi sau a dispune de bunurile altuia la propria sa dorință.

În speță, acuzatorul de stat nu a prezentat nici o probă pertinentă și concludentă care să demonstreze cu certitudine faptul că, mărfurile litigioase au intrat în posesia inculpatului și că el a avut posibilitatea reală de a se folosi sau dispune de acestea după propria dorință.

Totodată, nu s-a confirmat prin care acțiuni ale inculpatului au avut loc dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune sau abuz de încredere, sau lui Gațcan A. i s-a incriminat faptul că, el a semnat facturile, or această acțiune nu poate fi considerată drept realizarea laturii obiective a escrocheriei. S-a constatat că, comenzile erau făcute de către angajații SRL „Alspav Prim” (merceologul și contabilul), locul descărcării fiind cunoscut tuturor celor care au activat la SRL „Alpav Prim” pînă la data de 10 august 2009.

Toate datoriile, precum și tranzacțiile litigioase au fost contabilizate de SRL „Alspav Prim”, fapt care presupune că acesta și-a recunoscut calitatea de parte a acestor tranzacții. În speță, nu a fost probat faptul că, SRL „Alspav Prim” sau furnizorilor le-a fost create careva pagube.

De către acuzare nu s-a demonstrat faptul că, Gațcan Al. ar fi sustras marfă din depozitul ce aparținea SRL „Alspav Prim”. Mai mult ca atît, Gațcan A. a luat măsuri pentru a afla unde este depozitul litigios și a adus această informație la cunoștința SRL „Alspav Prim” pentru ca noua administrație a

întreprinderii să i-a în primire marfa și la momentul luării în gestiune a mărfii SRL „Alspav prim” nu a înaintat nici o obiecție că marfa ar fi mai puțină decât cea livrată.

Referitor la afirmațiile procurorului precum că intenția lui Gațcan A. de a dobândi marfa în mod ilicit de la SRL „Alspav Prim” se confirmă prin comportamentul inculpatului, declarațiile lui Butnaru T., Siuris M., reprezentantul părții vătămate Scînteian S., precum și că inculpatul prezent la recepționarea mărfii acționa activ, instanța le-a apreciat drept irelevante, or, prin probele administrate la dosar și analizate mai sus s-a stabilit cu certitudine existența unor relații civile între SRL „Alspav Prim” în calitate de cumpărător și mai mulți furnizori de mărfuri, în calitatea lor de vânzători.

În relațiile civile, facturile de expediție se semnează de către oricare dintre angajații firmei, or, rolul facturilor de expediție este de a proba livrarea mărfii și încheierea contractelor de vânzare - cumpărare. Reprezentanții SRL „Alspav prim” au făcut comanda mărfii prin telefon, iar furnizorii au acceptat livrarea ei. Despre comandă cunoșteau toți angajații întreprinderii, inclusiv toți furnizorii, care cunoșteau locul de descărcare.

Astfel, nu au fost prezentate probe că, Gațcan A. a încercat să tăinuiască marfa sau să o înstrăineze sau să însușească banii și nici ce prejudiciu este cauzat părții vătămate SRL „Alspav prim” prin infracțiunea imputată inculpatului.

Cît privește infracțiunea prevăzută la art. 361 alin. (1) Cod penal imputată lui Gațcan A., instanța a conchis că în speță, nu este întrunită latura obiectivă a infracțiunii, care este exprimată prin acțiunea de confecționare, deținere și folosire a ștampilei false a întreprinderii.

Conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 270 din 28 octombrie 2009, impresiunile de ștampilă din numele SRL „Alspav Prim” din facturile fiscale au fost create nu cu ștampila întreprinderii date, impresiunile model și libere ale căreia au fost prezentate la cercetare. Aceste impresiuni au fost create cu o altă ștampilă, special confecționată, după modelul ștampilei originale.

Prin raportul de expertiză nr. 304 din 24.06.2010 se atestă că, impresiunile de ștampilă din numele SRL „Alspav Prim” din facturile fiscale au fost create cu o altă ștampilă, special confecționată, după modelul ștampilei originale.

Nu au fost prezentate probe care să ateste momentul fabricării ștampilei

pretinsă a fi falsă și când aceasta a fost utilizată, or, nu este exclus faptul că, anume ștampila litigioasă să fi fost primită de la administrația SRL „Alspav prim” de către Gațcan A. și respectiv, în situația în care Gațcan A. a fost administrator al SRL „Alspav Prim” pînă la data de 10 august 2009 atunci acesta era în drept să comande marfă de la furnizori, să aplice semnătura și ștampila pe facturi.

Astfel, instanța de apel a constatat că, SRL „Alspav Prim” dispunea de două ștampile: exemplarul original care se aplica pe actele bancare și al doilea, ce se aplica pe facturile fiscale. Expertizele anexate la dosar sunt executate doar de pe ștampila originală, însă conform tuturor declarațiilor din dosar, administrația SRL „Alspav Prim” aplica pe facturi ștampila nr. 2.

Gațcan Al-dru a fost administratorul SRL „Alspav Prim” pînă la data de 10 august 2009, respectiv, el era în drept să semneze contractele, toate tranzacțiile au fost publice și asumate în numele SRL „Alspav Prim”, iar neacceptarea acestor tranzacții de către administrație a fost soluționată pe cale civilă, mărfurile fiind restituite de către SRL „Alspav Prim” furnizorilor.

14. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar procurorul, care invocînd temeiul prevăzut la art. 427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței.

În argumentarea recursului a invocat că instanța de apel eronat a constatat că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunilor imputate, deoarece probele examinate în instanță confirmă săvîrșirea lor de către Gațcan A.

S-a stabilit că Gațcan A. a acționat cu intenție directă în vederea atingerii scopului propus, sau în dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane în valoare de 260000 lei, inculpatul a întreprins un șir de măsuri și acțiuni care pot fi executate doar cu o intenție prestabilită, bine determinată, cu o consecutivitate precisă și anume de însușire, fapt confirmat prin declarațiile reprezentantului părții vătămate și a martorilor.

Astfel, instanța de apel a emis hotărîrea cu încălcarea prevederilor art. 394 Cod de procedură penală, fără cercetarea întemeiată și pe deplin a probelor și circumstanțelor cauzei penale prezentate de partea acuzării, fără a indica motivele pentru care a respins probele aduse în sprijinul învinuirii.

15. Avocatul Nagacevschi F. în numele inculpatului a depus referință, prin care a solicitat respingerea recursului declarat de procuror, ca fiind inadmisibil, menționînd că decizia instanței de apel o consideră întemeiată și

motivată, emisă în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale, iar criticile recurentului din recurs poartă un caracter neîntemeiat.

16. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal consideră că acesta urmează a fi respins din următoarele considerente.

Potrivit textului recursului, procurorul invocă temei de casare a deciziei instanței de apel art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs dacă hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Conform art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel și este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Fiecare probă, cu respectarea prevederilor art.101 Cod de procedură penală, urmează a fi apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Aceste cerințe obligatorii ale legii procesuale penale au fost respectate la judecarea apelurilor.

Instanța de apel, examinând apelurile părții vătămate Scînteian S. și a avocatului Canțer S. în numele acestuia, precum și a avocatului Nagacevschi F. în numele inculpatului, a supus unei cercetări suplimentare și minuțioase toate probele administrate la dosar, după cum rezultă din procesul-verbal al ședinței de judecată, a verificat și cercetat actele cauzei, cum sunt: declarațiile inculpatului Gațcan A. depuse în cadrul ședinței instanței de fond din 21.02.2012, declarațiile părții vătămate Scînteian S., a martorilor Botnaru T., Siuris M., Burcă R., Iacuin A., Negură V., Cebotari T., Golban I., copiile extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice nr. 189344 din 21.07.2009, a contractelor de livrare a mărfii cu diferiți agenți economici, raportul de expertiză nr. 304 din 24.06.2010, procesul-verbal de ridicare din 22.06.2010, raportul de expertiză grafoscopică în comisie nr. 2168-2171 din 02.09.2010, procesul-verbal de prezentare spre recunoaștere a persoanei după fotografie din 16.09.2010, copia deciziei privind înregistrarea modificărilor în actele de constituire ale SC „Alspav Prim” SRL, precum și alte probe, respectînd prevederile art.100 alin.(4) Cod de procedură penală, dîndu-le o apreciere justă, potrivit art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere

al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, și corect a ajuns la concluzia că învinuirea adusă inculpatului Gațcan A. în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin.(5) și 361 alin. (1) Cod penal, nu și-a găsit confirmare, soluție expusă detaliat în textul deciziei instanței de apel (f.d.147-169, vol.V).

Instanța de apel și-a motivat soluția prin faptul că nici în cadrul urmăririi penale, cât și în ședința de judecată acuzarea nu a prezentat probe, care ar demonstra faptul că, mărfurile litigioase au intrat în posesia inculpatului Gațcan A. și că dînsul a avut posibilitatea reală de a se folosi sau a dispune de aceste mărfuri la propria dorință.

În baza materialelor cauzei nu poate fi constatat că marfa livrată de către furnizori conform facturilor fiscale ar fi intrat în posesia inculpatului, iar depozitul în care era stocată marfa ar fi fost în gestiunea personală a lui Gațcan A. Din contra, s-a stabilit că, depozitul era în administrarea SRL „Alspav Prim” și restituirea mărfurilor a fost făcută de către SRL „Alspav Prim” și nu de către Gațcan A.

Totodată, instanța a menționat că nu s-a demonstrat faptul prin care acțiuni ale inculpatului s-a dobîndit ilicit bunurile altei persoane, prin înșelăciune sau abuz de încredere, or, lui Gațcan A. i-a fost incriminat că, el a semnat facturile, iar această acțiune nu poate fi considerată realizarea laturii obiective a escrocheriei. S-a constatat că comenzile erau efectuate de către angajații SRL „Alspav Prim” – merceologul și contabilul, locul descărcării fiind cunoscut tuturor celor care au activat la SRL „Alspav Prim” pînă la data de 10 august 2009.

Instanța a considerat întemeiate argumentele avocatului Nagacevschi F. care a indicat că, unica parte vătămată este SRL „Alspav Prim”, însă organul de urmărire penală nu a indicat care este mărimea pagubei cauzată acestei întreprinderi, în rechizitoriu fiind menționat că, pagubele ar fi fost produse furnizorilor.

Astfel, SRL „Alspav Prim” nu poate avea vre-o pagubă, deoarece pretinsa datorie era acoperită prin marfa livrată de către furnizori.

Mai mult că, nu s-a demonstrat că, Gațcan A. ar fi sustras din depozitul în care era ținută marfa ce aparținea SRL „Alspav Prim”, deoarece el a întreprins măsuri pentru a afla unde este depozitul litigios, aducînd această informație la cunoștința SRL „Alspav Prim” pentru ca noua administrație a întreprinderii să i-a în primire marfa și la momentul luării ei în gestiune nu a

înaintat nici o obiecție precum că marfa ar fi mai puțină decît cea livrată.

Prin actul de primire-predare nr. 2 din 09.08.2009 se atestă că, Gațcan A., Scînteian S. și Madan S. – partea care predă averea și partea care primește averea – Scînteian S., au întocmit actul nominalizat, iar în urma efectuării actului de transmitere – predare de către ambele părți, nu au fost depistate încălcări pentru perioada care au gestionat și careva pretenții între părți nu sunt.

La fel, prin actul de primire-predare din 27.08.2008 se confirmă că, Scînteian S. a primit de la Gațcan A. suma în mărime de 14 000 lei, ce constituie suma pentru marfa livrată de furnizori în perioada de activitate a cet. Gațcan A. în calitate de administrator al SRL „Alspav Prim” pe perioada pînă la 10.08.2009. Careva pretenții față de Gațcan A. nu are.

Totodată, instanța de apel corect a apreciat ca irelevante argumentele acuzatorului de stat precum că intenția lui Gațcan A. de a dobîndi marfa în mod ilicit de la SRL „Alspav Prim” se confirmă prin comportamentul inculpatului, declarațiile lui Butnaru T., Siuris M., reprezentantul părții vătămate Scînteian S. și că inculpatul era prezent la primirea mărfii, acționînd activ, or, prin probele administrate și analizate s-a stabilit cu certitudine existența unor relații civile între SRL „Alspav Prim” în calitate de cumpărător și mai mulți furnizori de mărfuri, în calitatea lor de vânzători.

În relațiile civile, facturile de expediție sunt semnate de către oricare dintre angajații firmei, iar, rolul facturilor de expediție este de a proba livrarea mărfii și încheierea contractelor de vânzare-cumpărare. Reprezentanții SRL „Alspav-Prim” au făcut comanda mărfii prin telefon, iar furnizorii au acceptat livrarea ei. Despre comandă cunoșteau toți angajații întreprinderii, inclusiv toți furnizorii, precum și aceștia cunoșteau locul de descărcare a mărfii.

Astfel, instanța de apel corect a conchis că de către acuzatorul de stat nu a fost prezentat careva probe că inculpatul a încercat să tănuiască marfa sau să o înstrăineze, precum și să însușească banii și nici ce prejudiciu este cauzat părții vătămate SRL „Alspav Prim”, prin infracțiunea imputată lui Gațcan A.

Totodată, instanța de recurs conchide că referitor la învinuirea adusă lui Gațcan A. în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, instanța de apel just a concluzionat că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, deoarece acuzarea nu a adus probe care să ateste momentul fabricării ștampilei pretinsă a fi falsă și cînd această ștampilă a fost utilizată, or, anume ștampila litigioasă a fost primită de la administrația SRL „Alspav Prim” de

către Gațcan A., respectiv, în situația în care inculpatul a fost administrator al SRL „Alspav Prim” pînă la data de 10 august 2009 atunci acesta era în drept să comande marfă de la furnizori, să aplice semnătura, inclusiv ștampila pe facturi.

Astfel, instanța corect a reținut că, în cazul în care nu a fost demonstrat faptul că, ștampila litigioasă a fost fabricată după data de 21 iulie 2009, atunci există posibilitatea că aceasta să fi fost cea care a fost recepționată de către Gațcan A. la momentul preluării conducerii întreprinderii.

Instanța de apel a constatat că, SRL „Alspav Prim” dispunea de două ștampile: exemplarul original care se aplică pe actele bancare și al doilea exemplar, pe facturile fiscale. Expertizele anexate la dosar sunt executate doar de pe ștampila originală, însă potrivit tuturor declarațiilor, administrația SRL „Alspav Prim” aplica pe facturi ștampila nr. 2. Astfel, conform rapoartelor de expertiză, experții nu au verificat dacă pe facturile litigioase a fost aplicată anume ștampila nr. 2, or anume aceasta a fost aplicată pe facturi.

Mai mult, ștampila aplicată pe facturile litigioase a fost făcută în condițiile de fabrică conform ștampilei în original, respectiv, ștampila nr.2 nu a fost verificată de către organul de urmărire penală.

Inculpatul a fost administratorul SRL „Alspav Prim” pînă la data de 10 august 2009, respectiv, dînsul era în drept să semneze contractele, toate tranzacțiile au fost publice și asumate în numele SRL „Alspav Prim”, iar neacceptarea acestor tranzacții de către administrație a fost soluționată pe cale civilă, mărfurile fiind restituite de către SRL „Alspav Prim” furnizorilor.

Declarațiile reprezentantului părții vătămate instanța le-a constatat că sunt în contradicție, deoarece, acesta la faza de urmărire penală a menționat că, Gațcan A. a activat la întreprindere pînă la data de 10 august 2009, iar în declarațiile depuse ulterior în cadrul instanței de fond a explicat că, inculpatul a activat pînă la 22 august 2009, or, prin actul de primire-predare din 27 august 2009 se atestă că, Gațcan A. a activat în calitate de administrator pînă la 10 august 2009.

Colegiul penal lărgit constată ca întemeiate concluziile instanței de apel referitor la achitarea inculpatului de sub învinuirea de comitere a infracțiunilor imputate, concluzii care, cum s-a menționat mai sus, detaliat sînt motivate și se bazează pe aprecierea obiectivă și sub toate aspectele a probelor administrate.

Dezacordul autorului recursului cu aprecierea probelor de către instanța

de apel, nu se încadrează în temeiurile de recurs, prevăzute de art.427 Cod de procedură penală.

Prin urmare, Colegiul penal concluzionează că instanța de apel corect a conchis asupra necesității casării sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, privind achitarea inculpatului de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunilor imputate, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunilor, nefiind prezentate probe certe care ar dovedi vinovăția acestuia.

În consecință, se apreciază că nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar și, potrivit legii, se impune respingerea recursului declarat de procuror ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

17. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

D E C I D E:

Respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Sergiu Brigai, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 martie 2015, în cauza penală în privința lui *Gațcan Alexandru Nicolae*, cu menținerea hotărârii contestate.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 14 aprilie 2016.

Președinte

Constantin Alerguș

Judecătorii

Ion Druță

Oleg Sternioală

Maria Ghervas

Iuliana Oprea